

A 2019/1158 Irányelv
szülői és apasági
szabadságra vonatkozó
szabályainak
megvalósulása az
európai unió
tagállamainak
munkajogában,
különösen a magyar
munkajogban

Dura-Kuti diplomamunka témaát 2025.
dr. Kollár Kata - PPKE JÁK
2026. július 7.

Bevezető gondolatok

- Folyamatos gazdasági, társadalmi változások → dinamikus munkajog
- A nemek munkaerőpiaci jelenlétében való markáns különbségek:
 - Teljes munkaidőben foglalkoztatott férfiak aránya: 70%
 - Teljes munkaidőben foglalkoztatott nők aránya: ~ 50%
 - Gondozási feladatok ellátása miatti inaktivitás: nők: 20% - férfiak: 2%
- Európai Unió a munkajogi reformokban látja a megoldást.

A 2019/1158 EU Irányelvről röviden

Célkitűzései

- A munka és magánélet egyensúlya
- Nemek közötti egyenlőség
- Egyenlő bánásmód
- Nők munkaerőpiaci reprezentáltságának javítása
- Szülő és gondozó munkavállalók védelme
- Családon belüli szerepvállalás egyenlőbb elosztása

Tárgya

- Új munkajogi normarendszer
- Szociálpolitikai, gazdasági, társadalmi célok elérése munkajogi eszközökkel

A 2019/1158 EU Irányelv

4. cikk Apasági szabadság

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az apák vagy – ha és amilyen mértékben a nemzeti jog elismeri – a velük egyenjogú társszülők jogosultak legyenek 10 munkanap apasági szabadságra, amelyet a munkavállaló gyermekének születése alkalmával kell igénybe venni. A tagállamok meghatározhatják, hogy az apasági szabadság egy részét igénybe lehet-e venni a gyermek születése előtt, vagy csak a gyermek születése után, valamint azt, hogy e szabadságot rugalmas módon is igénybe lehet-e venni.

(2) Az apasági szabadsághoz való jog nem tehető függővé a munkában töltött idő tartamától vagy a szolgálati idő hosszától.

(3) Az apasági szabadsághoz való jogot a munkavállaló nemzeti jog szerint meghatározott családi jogállásától, illetve családi állapotától függetlenül kell biztosítani.

A 2019/1158 EU Irányelv

5. cikk Szülői szabadság

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi munkavállaló egyénileg jogosult legyen négy hónapos szülői szabadságra, amelyet az előtt kell igénybe vennie, mielőtt a gyermek eléri az egyes tagállamok által vagy kollektív szerződésben meghatározandó, legfeljebb nyolcéves életkort. Ezt az életkort olyan módon kell meghatározni, amely biztosítja, hogy mindegyik szülő ténylegesen és egyenlően gyakorolhassa a szülői szabadsághoz való jogát.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a szülői szabadságból két hónap ne legyen átruházható. [...]

A 2019/1158 EU Irányelv

Rugalmas munkafeltételek

- 7. és 9. cikk
- Vis maior esetekben történő távolmaradás lehetősége
 - Sürgős családi okból adódó vis maior
 - Olyan betegség vagy baleset esetén, amely elengedhetetlenné teszi a munkavállaló azonnali jelenlétét.
- Munkaszerződés módosításának lehetősége → munkavégzés módja, helye, részmunkaidő
 - A gyermek meghatározott koráig
 - Időtartama észszerű korlátozások alá eshet.

Az Irányelv érvényesülése a magyar

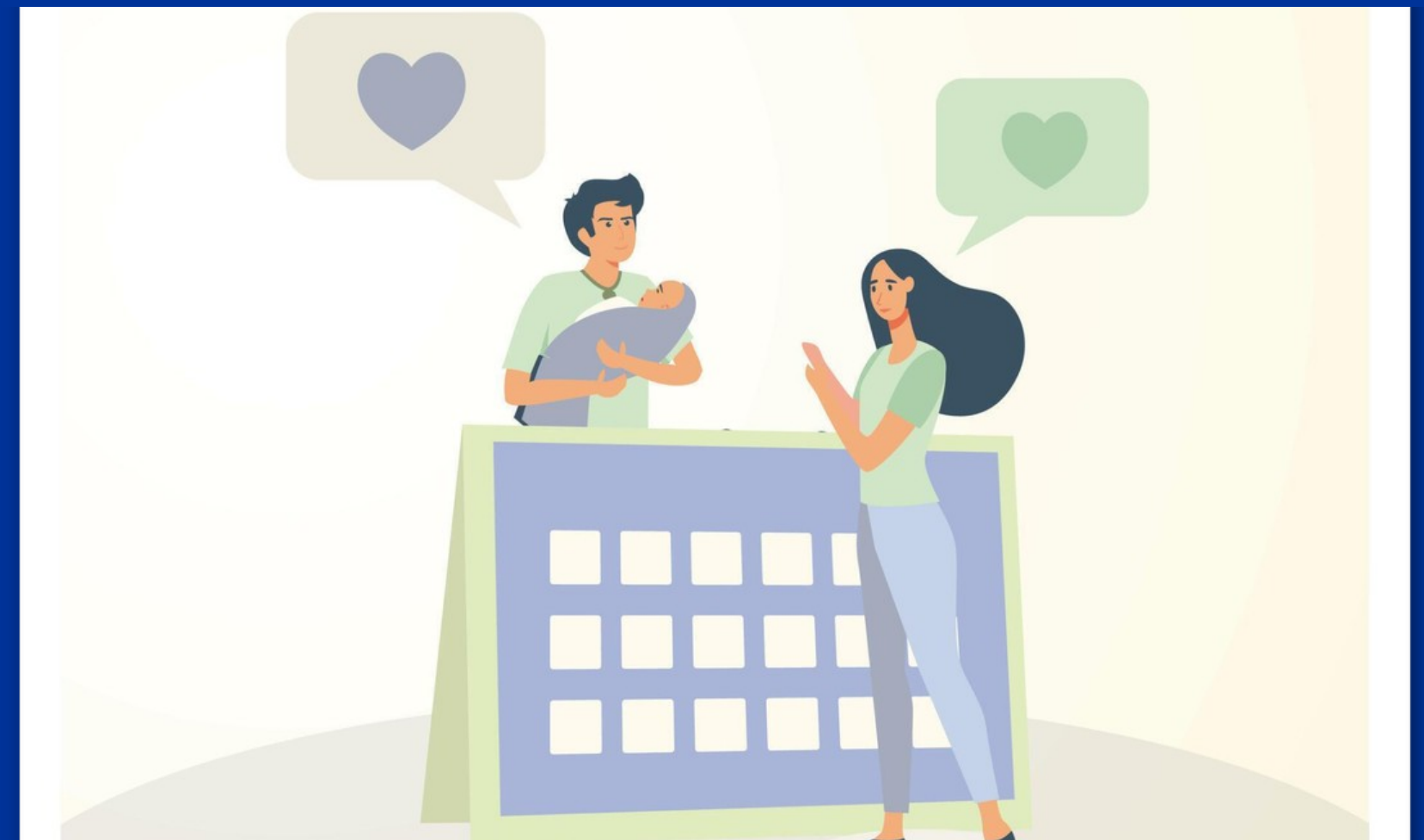
~~munkahelyen~~ Apasági szabadság

- 10 nap
- 1-5. nap: távolléti díj
- 6-10. nap: távolléti díj 40%-a
- Gyermekek születését / örökbefogadás véglegessé válását követő 2 hónapon belül

Szülői szabadság

- 44 nap
- Távolléti díj 10%-a
- Gyermekek 3 éves koráig
- Feltételek: szülői felügyeleti jogok gyakorlója, 1 éves munkaviszony

Rugalmas munkafeltételek

- Munkaszerződés módosítása
- Gyermek 8 éves koráig
- Vis maior

Jogvédelem

- Munkáltató írásbeli indokolási kötelezettsége
- Jogellenes felmondás szankciói
- Nem szüntethető meg a munkavállaló munkaviszonya, ha apasági, vagy szülői

Átültetése más tagállamokban

Apasági szabadság

- Jogosultak köre
 - társszülő kérdésköre: 15 tagállam
 - együttéléshez kötöttség: Ausztria, Bulgária

58%

APA ÉS TÁRSSZÜLŐ

42%

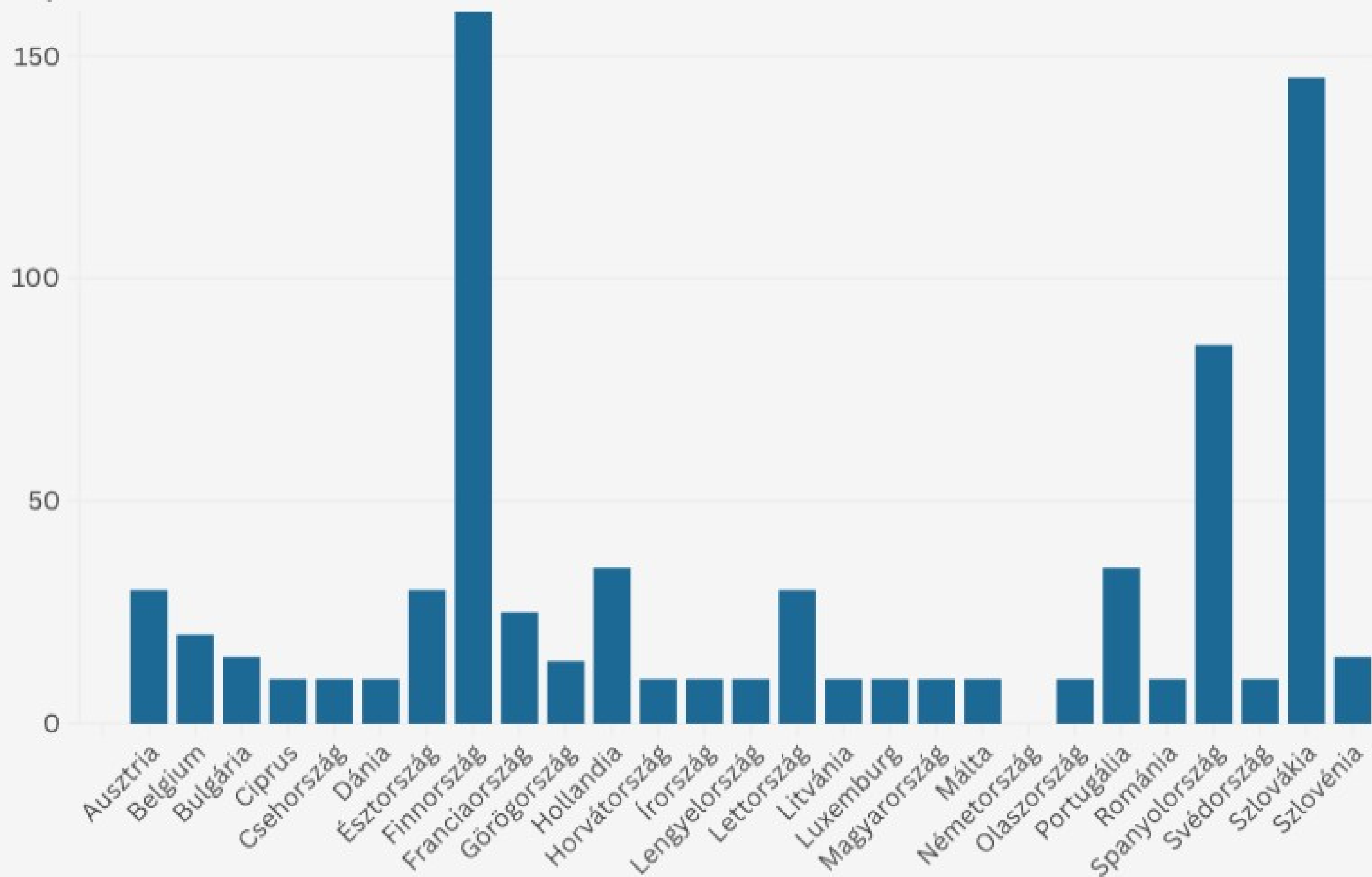
APA

Átültetése más tagállamokba

- Jogosultak köre
 - társszülő kérdésköre: 15 tagállam
 - együttéléshez kötöttség: Ausztria, Bulgária
- Időtartam:
 - Minimum követelmények (14): Mo., Luxemburg, Málta, Olaszo., Ciprus, Horváto.
 - Megengedőbb (13): Spanyolo., Finno., Ausztria, Belgium, Szlovákia

Apasági szabadság tartama

Nap

Átüteltetése más

Angol nyelvű szakkezelés

- Jogosultak köre
 - társszülő kérdésköre: 15 tagállam
 - együttéléshez kötöttség: Ausztria, Bulgária
- Időtartam:
 - Minimum követelmények (14): Mo., Luxemburg, Málta, Olaszo., Ciprus, Horváto.
 - Megengedőbb (13): Spanyolo., Finno., Ausztria, Belgium, Szlovákia
- Díjazás:
 - Összege = táppénz, vagy távolléti díj mértéke
 - Szociális alapú támogatás: 20 tagállam
 - Fizetés
 - Fizetés + pótlék

Átüteltetése más tagállamokban

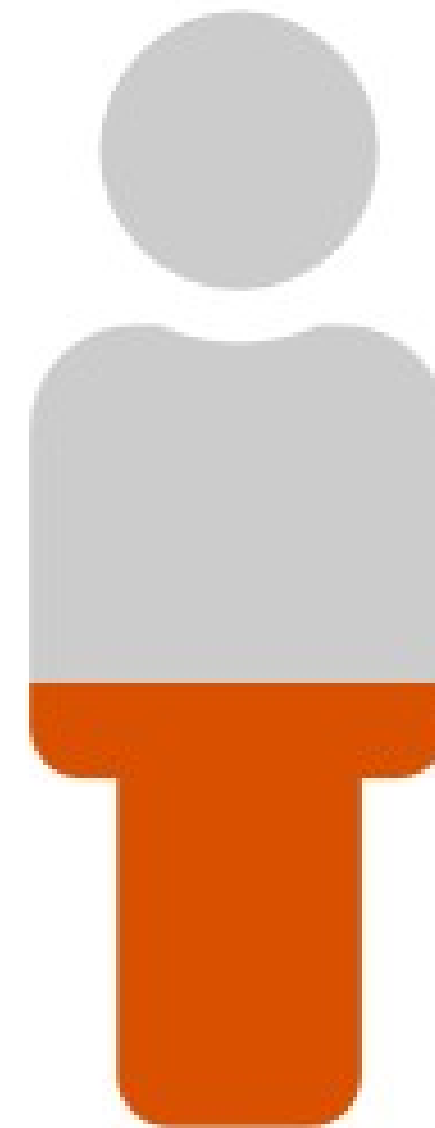
- Jogosultak köre
 - Egynemű párok: 16 tagállam,
 - Férfi és nő (11): pl. Ciprus, Bulgária, Csehország, , Szlovákia, Mo., Lengyelország
 - 1 éves időtartamnál hosszabb munkaviszonyhoz és további feltételhez nem köthető

59%

Különböző és egynemű szülők

41%

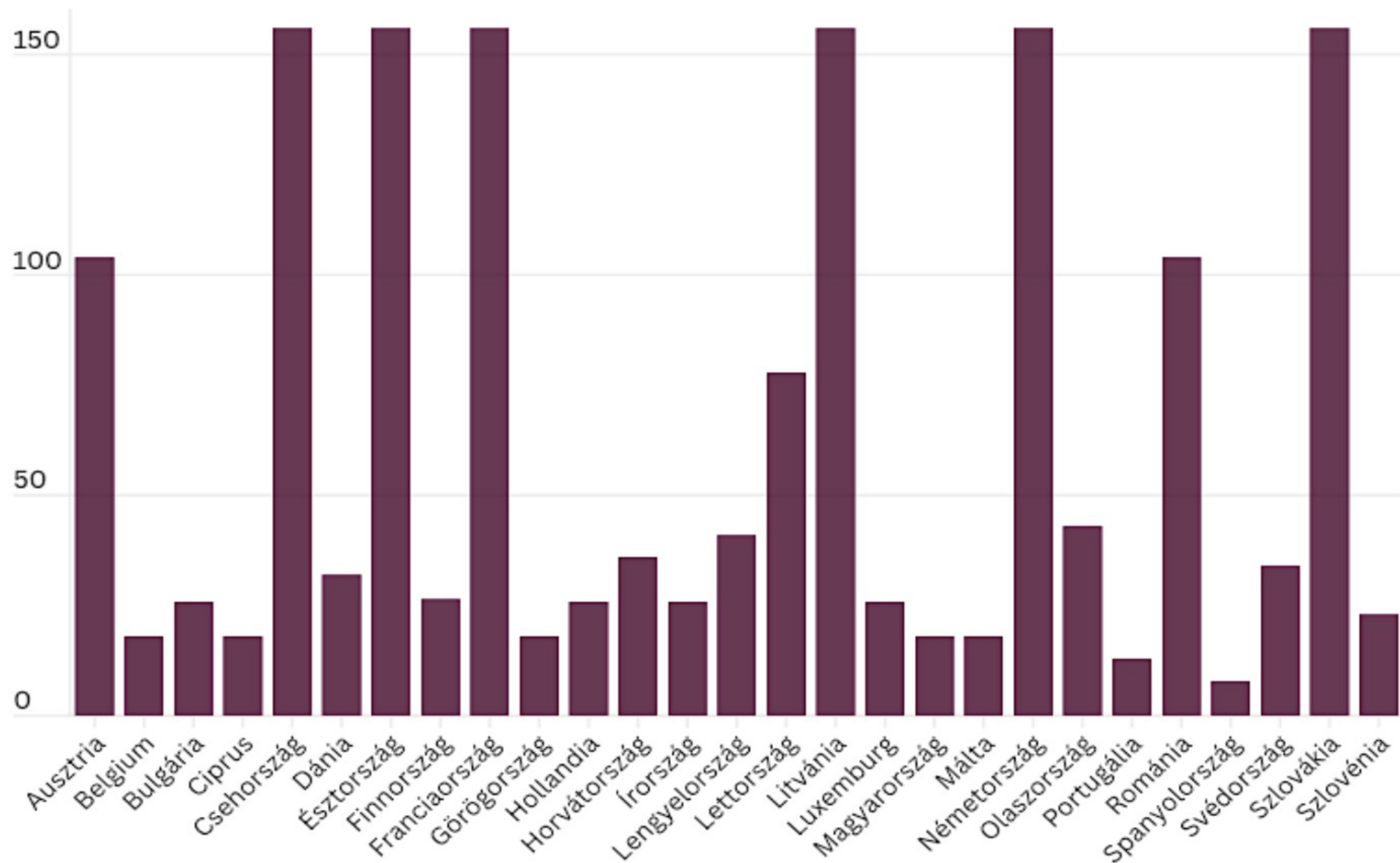

Különböző nemű szülők

Átüteltetése más tagállamokban

- Jogosultak köre
 - Egynemű párok: 16 tagállam
 - Férfi és nő: 11 tagállam
 - 1 éves időtartamnál hosszabb munkaviszonyhoz és további feltételhez nem köthető
- Időtartam:
 - 4 hónap: 4 tagállam
 - Kedvezőbb: 19 tagállam
 - Minimumkövetelmény alatt: Magyarország, Portugália
 - Családonként vagy szülőnként

Hét

Átüteltetése más szülői szabályokban

- Jogosultak köre
 - Egynemű párok: 16 tagállam
 - Férfi és nő: 11 tagállam
 - 1 éves időtartamnál hosszabb munkaviszonyhoz és további feltételhez nem köthető
- Időtartam:
 - 4 hónap: 4 tagállam
 - Kedvezőbb: 19 tagállam
 - Minimumkövetelmény alatt: Magyarország, Portugália
 - Családonként vagy szülőnként
- Díjazás:
 - Élen: Ausztria, Luxemburg, Svédország
 - Kiegészítés állami támogatásokkal

Konklúzió

- Magyarország minimumkövető jogharmonizációja
- Kiemelkedő tagállamok: Spanyolország, Luxemburg, Svédország
- Időtartam és díjazás közötti egysúly
- Társadalmi mérce

Köszönöm a
figyelmet!